

хуванням вікових та індивідуальних особливостей розвитку дітей і молоді формувати в них несприйнятливність до наркотичних речовин, здійснювати профілактичні заходи щодо хвороб, які є ризикованими в плані збереження репродуктивного здоров'я; володіти методикою формування в учнів ціннісних орієнтацій і мотивації до здорового способу життя; особистим прикладом утверджувати, організовувати та пропагувати норми здорових відносин, ціннісні орієнтації, культуру здоров'я; створювати у шкільному середовищі сприятливі умови для формування і збереження репродуктивного здоров'я підрастаючого покоління; забезпечувати співпрацю з батьками вихованців, громадськими організаціями, органами місцевого самоврядування, засобами масової інформації з проблем виховання в учнівській молоді відповідального ставлення до власного здоров'я, зокрема в його репродуктивній сфері.

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ГНІЗДУВАННЯ ДРОЗДА СПІВОЧОГО В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Попельнюх В.В. , Чован О.О. (Полтава)

Протягом весняного та літнього періодів 2002–2003 років проводилися дослідження гніздової біології птахів. Найбільше уваги приділялося видам, які є звичайними представниками лісових біотопів. Зокрема був зібраний досить об'ємний матеріал по гніздуванню дрозда співочого (*Turdus philomelos* Brehm.) . Робота виконувалася в Карлівському районі Полтавської області в долині р. Орчик, та на території біостанціону імені А. П. Каришина ПДПУ ім. В. Г. Короленка. Мета дослідження – порівняльна характеристика біології розмноження та деяких морфометричних показників дрозда співочого в різних частинах його гніздового ареалу. Методи дослідження: екскурсійно-польовий, описовий. Матеріали дослідження: бінокль польовий, штангельциркуль, записник, олівець, ваги. Знайдені гнізда описували за такими показниками: де побудовано гніздо (вид рослин), його розміри, висота над землею, кількість яєць, їх колір, розмір та вага. Вік пташенят визначали за станом оперення за загальноприйнятими методиками.

Відмічалася поведінка дорослих птахів біля гнізда під час насиджування яєць та вигодовування пташенят. Встановлювалися строки відкладання яєць, вилуплення пташенят, терміни перебування в гнізді. В подальшому ці дані опрацьовувалися та порівнювалися з даними інших досліджень. Всього було проаналізовано 33 гнізда дрозда співочого. Наші дослідження порівнювалися з даними, які отримані в Житомирській області (на північному заході України) та Північно-Західній частині Росії [1;2].

В Полтавській області найчастіше дрізд співочий будує гнізда на дубі звичайному–26%, груші–17%, голді–14%, сосні європейській–11%, 36% гнізд на різних видах дерев. По даним, зібраним в Ленінградській області 54% всіх гнізд співочого дрозда знаходилося на бузині, 25% на дубі, 9% на сосні та 12% на різних видах дерев та кущів.

Якщо порівнювати висоту розташування гнізд, то дані по Полтавській області збігаються з даними в Росії, тобто більшість гнізд розташовувалося на висоті від 1 до 4 метрів. Строки відкладки яєць по Україні були схожими – 15.04.72р-29.05.03р. (Житомирська область) та 13.04.02р-28.05.03р. (Полтавська область). Середня кількість яєць в кладці в межах ареалу однакова, і становить 5 яєць (lim 3-6). Строки вилуплення пташенят в Полтавській області проходять в період з 3.05.03р. по 23.05.03р. (враховувалася тільки перша

кладка). Порівняння розмірів яєць показали, що вони дещо відрізняються навіть в межах України – 30.0-25.2×22.3-19.9 мм (Житомирська область) та 29-24×22-18.5 мм (Полтавська область).

Можна зробити висновок, що в межах ареалу дрозда співочого не спостерігається суттєвих відмінностей в деяких особливостях його гніздування. Зокрема:

1. Види рослин, на яких в основному будуються гнізда майже співпадають.
2. Співпадає середня кількість яєць в кладці.
3. Дещо відрізняються строки розмноження та морфометричні параметри яєць в межах ареалу.

Література

1. Хлебешко В. Н., Цицюра В. К. Фенологія гніздовання птахів северо – востока Житомирського полесья. – Житомир, 1993. – 37 с.
2. Мальчевський А. С. Гнездовая жизнь певчих птиц. – Ленинград, 1959. – 187с.

ПРОФІЛАКТИКА ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ

Рибалка О.Я., Грінчак О.О. (Полтава)

Сучасний стан здоров'я населення України свідчить, що існує реальна загроза вимирання нації. Приріст населення починаючи з 1991 року іде з від'ємним показником, За останні роки народжуваність зменшилась на 40%. Майже кожна вагітність протікає з тими чи іншими ускладненнями. Близько 85% вагітних жінок хворі на різні грибкові і вірусні захворювання статевої системи. І, як наслідок, на 100 новонароджених тільки 5-7 дітей є здоровими. Причин цьому декілька, але не останню роль в народженні здорової чи хворої дитини відіграють шкідливі звички батьків [2].

Відомо, що здоров'я більш ніж на 50 % залежить від способу життя. Тому особливо важливим постає питання про правильний вибір способу життя починаючи зі шкільного віку.

Останнім часом у суспільстві стали більш помітними проблеми, що пов'язані з нездоровим способом життя і поширення наркоманії, алкоголізму токсикоманії та тютюнопаління серед підлітків та молоді.

Шкідливі звички, що формуються у підростаючого покоління в шкільному віці, згубно впливають на подальше особисте життя людини, соціальний та економічний стан суспільства, моральне та фізичне здоров'я нації. Найбільш поширеною шкідливою звичкою серед школярів є паління. Діти, які зростають серед курців, не мають сумніву, що це звичайний процес, як вживання їжі та води. Паління в них асоціюється із загальноприйнятною нормою поведінки. Велике значення мають також і реклами які нав'язують нашим школярам певні стереотипи поведінки і пропагують тютюнопаління та вживання алкогольних напоїв.

Більш інтенсивний потяг до згубної звички паління притаманний на сьогодні дівчаткам-підліткам, що є вкрай небезпечним, особливо для майбутнього материнства. Причина частково обумовлюється розвитком емансипації, зміною ролі сім'ї у суспільстві, відсутністю загальної і статевої культури молоді.

За результатами проведеного анкетування учнів 5 – 9 класів (65 чол.)